

Belső veszélyek

Irta : SALAMON LÁSZLÓ

A haladás lendületét világszerte meglassították a reakció újjászervezett erői, bár a fasiszmus felett aratott katonai győzelem megerősítette a nemzetközi tőke korlátlan uralmát, csökkentette, egyes helyeken megbe-
sültette a kizsákmányozók befolyását az államhatalomra. De éppen azért, mert a feudális és ipari nagytőké urai, haszonélvezői és osztói is felismerték a hatalmukat, sőt létüket fenyegető nagy veszélyt, kétségbeesett erőfeszítéssel igyekeznek elérgetat nyerni a népi demokráciák szorításából.

Védekezésük az utóbbi időben a *támadás* taktikájához folyamodott, amit a munkáspártok választási győzelmei és a demokratikus erők egyre ellenálthatatlanabb előretörései tesznek érthetővé. Aki fél, az kiabál s minnek sok a vesztenivalója, az nem válogat az eszközeiben.

Az a marxi igazság, mely a szocialista munkásmozgalom *kezdeti* korszakában teljes egészében helytálló volt, hogy t. i. a munkássztyálya maga forradalmi harcában „csak a láncait veszítheti, de cserében megnyerhet egy egész világot” — a történelmi fejlődés jelenlegi szakaszában fordítva is áll: a reakció a maga kétes kimeneteli harcában azt reméli, hogy lerázhattja magáról a demokrácia béklyóit, ami, ha sikerül, visszanyerhetné a korlátlan kizsákmányoló szabadságát és az ezzel járó politikai hatalmat.

A népi demokráciák számára

a reakció elszánt harca és támadási kedve a reakció elszánt harca és támadási kedve a külső veszélyt jelenti. E veszély felismerése a csak némileg is világosan látó demokráciák számára nem nehéz, sem külpolitikai, sem belpolitikai vonatkozásban. A Franco-fasiszta Spanyolországával szembeni negatív magatartás, az egyes demokráciákon belül gazdasági szabotázs-kísérletek, az antiszemita agitáció újjáéledése, a sovinszta üszítések, a vérs terroristák merényletek nem hagynak kétséget aziránt, hogy a reakciós megmozdulások egysége nemzetközi irányítás alatt állanak s a változott körülményekhez alkalmazkodva, a levitézlett fasiszta módszereket akarják visszacsempészni a uolitikai élet színterére.

A nemzetközi reakció vezérkara, mely a londoni Cityben és a newyorki Wall-Street székél, elég intelligens ahhoz, hogy tudja: e terrorakciókkal nem érhet el döntő sikereket, ha egyidejűleg nem sikerül tömegtűziszokat teremtenie, ha nem sikerül befurakodni a népi demokráciák sajtójába, szellemi életébe, gazdasági tömegszervezeteibe, sőt — s ez a feltevés nem túlzás és fölös aggodalom csupán —, a demokratikus polgári és munkáspártokba is.

A nemzetközi reakciónak ez a nehezen leplezett törekvése jelenti számunkra ama belső veszélyeket, melyek a tisztán felismerhető külső veszélyeknél sokkal veszélyesebbek s amelyeknek fel nem ismerése a weimari Németországban szükségszerűen vezetett el a hitlerizmus térhódításához és a marxista munkaspártok katasztrófáján át egész Európa katasztrófájához.

A népi demokráciák védekezőképessége

annak ellenére, hogy hatalmuk és építő-
erejük megszilárdulásának útjába súlyos-
tárgyi és erkölcsi akadályok tornyosul-
nak, ma sokkal erőteljesebb és sok-
kal kilátásosabb, mint a weimari demokrá-
cia korszakában volt. De sikeresen és hatá-
sosan védekezni, közelebbi és távolabbi cél-
kitűzéseinket megvalósítani ma is csak ak-
kor tudjuk, ha *kifelé és befelé* egyaránt
résen állunk, ha teljes egészében meg tud-
juk valósítani a *szűk soraink feletti ellen-
őrzést*, ha nem esünk a külső és belső ve-
szélyek lebecsülésének weimari hibájába.

Mindenekelőtt azonban arra kell törekednünk, hogy a hihetetlenül gazdag történelmi tapasztalatokból, a személyesen átélte gigászi méretű élmények anyagából mindig le tudjuk vonni a megfelelő konzekvenciákat. A múlt tragikus eseményei elsősorban arra figyelmeztetnek bennünket, hogy azokat a hibákat, amelyek a fasizmus uralomra kerülésének alapvető okai voltak, még egyszer nem követhetjük el.

Eppen ezért van szükség arra, hogy mind-
azok, akik ma a demokrácia őrhelyein áll-
nak, olyan tisztult és szilárd elméleti fel-
készültség birtokában legyenek, mely meg-
ővözi őket a világnézeti elkalandozásoktól s
ugyanakkor, mikor a változó körülmények-
hez alkalmazkodó taktikát kezdeményeznek,
széles távolodjanak el a szocialista alap-
elvektől. Mert az ettől való eltávolodás
jelenti a legnagyobb belső veszélyt szám-
unkra, azt a veszélyt, melynek feloldozése
— éppen a munkáspártok keretében — a
nemzetközi reakció egyik legfőbb törekvése.

Veszélyek

ON LÁSZLÓ

A külső veszélyek leküzdésének sikere elsősorban a belső veszélyek leküzdésének sikerétől függ. Hogy a reakció, természet-szerű szövetségeseink, a hatalmukat vesztett feudálisokon, a középosztály ingyenélőin és a zsirosparasztság csatlósain kívül más támogatást ne teremthessen magának, ehhez a világpolitikai erőviszonyok kedvező

alakulásán kívül, elsősorban arra van szükség, hogy a demokráciák élcsapatát alkotó munkáspártok élén olyan egyének és egyéniségek álljanak, akikhez a *karrierizmusnak* még árnyéka sem férközhet, akik elszántak és határozottak a cselekvésben és bátrak, ha óvatosságra van szükség s akik nem a tönégek *kegyét*, hanem *úrnét* keresik. Világszemléletükben és annak gyakorlati alkalmazásában éppúgy érvényesülnie kell a józan derűlátásnak, mint a nehézségeket felismerő és éppen ezért gyakorta komor-színezetű szigorúságnak, hajlíthatatlanságnak.

nak következtességgnek. A taktikai engedékenység olykor a szükségszerűségek velejárója, de korántsem jelenti azt, hogy az ideológiai alapot feláldozhatjuk érte.

A belső veszélyeket a múltban éppen az ideológiai alapotlaj válog eltávolodása idézte fel. Ez többé nem ismétlődhet meg. A külső veszélyek fennállanak, azokat lebecsülni könnyelműség volna, de ha a belső veszélyeket — melyeknek trójak járvát az ellenség falaink közé akarja csempészni —, le-tudnánk a pokol minden erői nem tudják megakadályozni végső győzelmiüket.

MEGKEZDŐDTEK PÁRISBAN A BÉKETÁRGYALÁSOK

Bidault lett a konferencia ideiglenes elnöke

Az egész világ figyelme a Párisban tegnap délután megnyílt békekonferencia felé irányul. Bidault francia miniszterelnök, akit a konferencia ideiglenes elnökeként választottak, megnyitó beszédében arra mutatott rá, hogy az első világháború utáni békekonferencia azért nem tudott megfelelő eredményt felmutatni, mert két nagyhatalom: az Egyesült Államok és a Szovjetunió nem vettek részt a békeszerződések kialakításában. Bidault a békekonferencia céljait a háborúnak a föld színéről való elküntetését jelölte meg. — Mialatt Párisban a békeszerződésekről tárgyalnak, ismét új bonyodalmak merültek fel az angolszász hatalmak és a Szovjetunió között. A bonyodalom oka az az amerikai javaslat, mely Németország gazdasági egységének helyreállítását szorgalmazza s amelyet az angol kormány is elfogadott. A javaslatot Moszkva szovjetellenesnek minősíti, mert

szerinte — nagyon helyesen — először a potsdami határozatokat kell végrehajtani, nevezetesen Németország náciizációját, gazdasági és katonai lefegyverzését. Függetlenreméltó az angol kommunista párt vezetőjének, Pollittnak nyilatkozata, mely szerint az Egyesült Államok minden törekvése az atombomba fejlesztésére irányul, amellyel imperialista és munkásellenes célokat követ. Szerinte a mai világpolitikai helyzet felidézésében nagy része van ennek az amerikai törekvésnek. — Egyébként az angolszász reakció békeellenes törekvéseire és fényt vet Cramborne-nak, a konzervatív párt egyik vezérének az alsóházban tett nyilatkozata, melyben nyugati tömb létesítését sürgette, mialatt képmutatón a Szovjetunióval való viszony rendezését tette meg az angol külpolitika főfeladatának. A görögországi helyzetre jellemző a görög Szektanács feloszlása.

A kisnemzetek is részt kérnek a béke megteremtéséből

PÁRIS. (Kador.) A békekonferencia hétfőn délután 5 órakor kezdetét vette. Bidault francia miniszterelnök és külügyminiszter üdvözölte a kiküldötteket. Rámuatott arra, hogy Páris 30 év alatt másodszer tölti be a házigazda szerepét: vendégül látja azokat a hatalmakat, melyek együtt harcoltak a demokrácia védelmében és most el akarják rendezni a békét. 1914—1918 után ezt nem tudták megvalósítani. A legfőbb akadály az volt, hogy két nagyhatalom nem vett részt a békeszervezés munkájában. Ez a fogyatékoság most nincs meg. Sőt remény van arra, hogy később olyan államok is csatlakoznak az Egyesült Nemzetek családjához, melyek szintén békeszeretettől vannak áthatva. Foglalkozott ezután Bidault a négy külügyminiszter munkálataival.

„Sokat bírálták azok lassu voltát, de mi türelemmel dolgoztunk abban a reményben, hogy határozataink mindenki számára elfogadhatók lesznek. Nem tartunk igényt arra, hogy ezeket mint végleges elhatározásokat kényszerítsük másokra: közös célnak eltakarítani a háborút a földszíneről” — mondta Bidault.

Bidault beszédét hosszantartó tetszésnyilvánításokkal fogadták, majd Byrnes indit-

ványára, a francia külügyminiszeri választották meg a konferencia elnöki tisztének betöltésére addig, amíg az ügyrendi bizottság ki nem dolgozza a megfelelő szabályokat. Ezután megválasztották a megbízólevelek igazolására hivatott bizottság tagjait. Amikor az ügyrendi bizottság kijelölésére került sor, dr. Ewart, Ausztrália külügyminisztere kijelentette, hogy a kis-nemzetek teljes részt akarnak vállalni a béke megteremtésében és ezt a feladatot nemcsak a külügyminiszeri tanács tagállamai számára kívánják fenntartani. Ezért

van különös fontossága az eljárásügyi szabályzatnak: az egyszerű, vagy különleges szótöbbség e vérről kell dönten.

Az ügyrendi bizottság kedden délelőtt 11 órakor tart ülést, a konferencia plénuma délután 5 órakor ül össze. Valószínű, hogy elsőnek Byrnes amerikai külügyminiszter fog felszólalni.

Mértékadó helyről kapott értesülések szerint a békeszerződések tervezetét ma éjjelkor tárják a világ nyilvánossága elé. A konferencia résztvevői ma kápiák meg a tervezetek szövegét.

Az angol kommunisztapárt főtitkára:

Az amerikai politika a munkásosztály ellen irányul

LONDON. (Rador.) Pollitt, a kommunista párt főtitkára megállapította, hogy az amerikaiak minden erőfeszítése az atombomba fejlesztésére irányul. Egy újabb jele az egyébként ismeretes amerikai politikának, amely a munkásosztály ellen irányul és imperialista célokat követ. A mostani nemzetközi helyzet nem állott volna elő, ha Amerika szocialista elvek szerint igazodott volna.

azt javasolta, hogy tartsanak értekezletet valamennyi párt vezetőinek bevonásával a közrendre vonatkozó kérdések megbeszélése végett. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kérdés alapos áttanulmányozása előtt nem adhat választ.

Halálbüntetést kértek az ügyészek a náci-főbűnösökre

NÜRNBERG. (Rador.) A náci főbűnösök
 körében de Ribes francia államügyész, aki
 két évig szenvedett egy német gyűlöletábor-
 ban, mondotta el vádbeszédét. Hitler ura-
 lhatta a vádlottak testét, életét, de nem a
 lelkét. Ellenszegülés esetén elvesztették
 volna életüket, de megmenthették volna
 becsületüket. Az amerikai angol és francia
 ügyészekhez hasonlóan Rudenko tábornok
 is halálbüntetést kért az összes vádlottak
 fejére.

**Nyugati tömb létesítését sürgette
Cramborne angol képviselő**

LONDON. (Rádió.) Az angol alsóházban tegnap délután Anglia és a Szovjetunió közötti viszony került megvitatásra. Elsőnek Lord Cramborne, a konzervatív párt egyik vezetője beszélt erről a kérdésről és kijelentette, hogy a Szovjetunióval való viszony helyes mederbe terelése mindennél előbbre való. „A nyugati nemzetek szorosabb társulása kell, hogy az angol külpolitika alapköve legyen”.

azonban közömbösen szemlélik azoknak az elveknek állandó és módszeres megsértését, melyekért legjobb fiai elestek...

Az EAM közkegyelmet kér

ATHÉN. (Rador.) Az EAM küldöttsége felkereste Caldarisz görög miniszterelnököt, tiltakozva a demokrata polgárok üldöztetése ellen és megismételve azt a kérést, hogy a kormány adjon közkegyelmet. A küldöttség

RÓMA (Rador.) „Görögországban új fasizta korszak kezdődik“, írja az „Avanti“ című olasz szocialista lap abból az alkalomból, hogy a görög kormány feloszlatta a görög Országos Szakszervezeti Szövetséget. Majd így folytatja: „Nyugtalanító az a körülmény, hogy a győzelmes Anglia a demokrácia és szabadság nevében csapataival jelen van Görögországban, hogy biztosítsa a görög nép alapvető szabadságait,

korábban azonos körülmények között. A kiadóség

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Román-magyar operaest

Iesz csütörtökön, augusztus 1-én este fél 8 órai kezdettel a Farkas-utcai Diákház nagytermében. Az operaest, melynek keretében a Szentgyörgyi István Állami Magyar Színház és a kolozsvári Román Opera legkiválóbb énekesi és énekesnői szólaltatják meg a klasszikus és romantikus operatirodalom gyöngyeit, nemcsak a román-magyar barátságunk egy újabb szép megnyilvánulása művészeti sikon, hanem a nyár legkimagaslóbb művészeti eseménye is. Az est magvát az Állami Magyar Színház művészeinek Marosvásárhelyen őrösi sikert aratott operaműsora képezi, melyet a közreműködésre felkért román énekesek néhány közkedvelt áriával bővítettek ki. A fellépő művészek neve — román részről Lya Hubic, Augustin Almasanu és Constantin Ursulescu, magyar részről Takács Paula, Szabó Ida, Szanati József, Horváth József, Bazoni Gábor — és dr. Stotter Sándor zongorakísérete már egymagában is elegendő biztosítéka a hangverseny magas művészi színvonalának, mely iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

A kolozsvári szerdai Petőfi-est teljes műsora:

Egy értékes számmal bővült ki a Magyar Színház Petőfi-estje: Costa Carei, a neves román költő a műsor első részében bemutatja legújabb Petőfi-fordításait. Petőfi sugallatos világsszelleme még erősebbé teszi a kapcsolatot a haladószelelű románság és magyarság között. Testvéri kézfogásban találkozik ezen az estén a szabad román és a szabad magyar.

Az est műsora a következő: 1. Petőfi—Kodály: a) Szabad a magyar nép. b) Dalra ifjú sereg. Előadja a Ruházati Textil Szakszervezet vegyeskara. Vezényel: Szántó Béla karnagy. 2. Gaál Gábor egyetemi tanár előadása: Petőfi, 3. Szappanos Miklós Dermata-munkás: Petőfi: A nép nevében. 4. F. Dely Ilona: Kodály: a) Akkor szép az erdő; b) Magas kösziklőnk... 5. Costa Carei román költő bemutatja legújabb Petőfi versfordításait. 6. Jakóbi Antal: a) Petőfi—Lavotta: Reszket a bokor. b) Kodály Zoltán: Három út előtt. 7. Gaál Lajos Dermata-munkás: Petőfi: Föltámadt a tenger. 8. Szanati József: Kodály Zoltán: a) Szomorú fűzfának. b) Hej a mohi hegy borának. 9. A györgyalvák táncosportjának népi tánc, saját cigánybandájukkal.

II. Rész. 1. Perényi János: Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. 2. Takács Paula: Kodály: a) Fáj a szívem. b) Várj meg madaram. 3. Jancsó Adrienne: Petőfi: a) Ha az Isten. b) Szeptember végén. 4. Mélykúti Horváth József: Kodály: a) Torborzó. b) Felszántom a császár udvarát. 5. Senkószky Endre: Petőfi: A nemzetgyűléshez. 6. Ifj. Dely Szabó Géza: Kodály: Maroszei táncok. 7. A vistói táncosport népi táncát, saját cigánybandájukkal. — Az előadás megkezdése után és a műsorszámok alatt a nézőtérre vezető ajtókat bezárják. Kezdeté pontosan 7 órakor.

Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy helyiségünket újra a régi bejárattal — Szabadság-tér 32 (Szentegyház-utca sarok) — nyitottuk meg

Nagyszabasi és Brassói Általános Takarékpénztár

Kolozsvári Filkja

Postatakarékpénztár No. 40567 — Giro számla a Román Nemzeti Banknál

Megtakarított pénzt helyezze betétkönyvecskére

Ne visyen magával pénzt az útra. Használja csekkjeinket, hitelleveleinket. Filkák az ország minden nagyobb városában

KÉNYELMES ÉS BIZTOS

PÁLYÁZAT TANÁRI ÁLLÁSRA. A szeptemberi Szentgyörgyi ref. Székely Miklós leányfőgimnázium pályázatát hirdeti a következő tanszékekre: 3 román, 1 latin, latin-görög, francia, olasz, történelem-földrajz, filozófia, állampolgári nevelés, számtan, fizika-kémia, természetrajz, rajz-szépírási, testnevelés, iskola-örvös, kézimunka, magyar. Az okmányokkal felszerelt kéréseket az igazgató-sághoz kell benyújtani 1946 augusztus 20-ig.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL MOZGÓ: EJJELI ZENE. Sárdi és Bilcsi nagyszerű zenés nagy vigjátéka. Előtte új amerikai híradó. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Szombaton és vasárnap 3 órakor is. Vasárnap d. e. 11-kor matiné. RIO MOZGÓ: A SERIFF BOSSZUJA. Az évad legizgalmasabb cow-boy filmságere. Főszerepben Tom Taylor. Előadások 5, 7, 9 órakor. Szombaton és vasárnap 11, 3, 5, 7 és 9 órakor.

ROYAL MOZGÓ: ÖSSZETÖRT SZÍVEK. Premier, olasz film! Főszerepben: Leonardo Cortezzi. Műsoron kívül új híradó. Kezdeté: 5, 7, 9. Szombaton, vasárnap 3, 5, 7, 9. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné. SELECT MOZGÓ: EJJELI ZENE. Sárdi János és Kelemen Eva elragadó zenés, énekes fűmje. A többi szerepekben: Bilcsi Tivadar, Déry Sári, Gózmány Gy. és Pethes Sándor. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Szombaton és vasárnap 3 órakor is.

THALIA MOZGÓ: AZ EGÉSZ VILÁG NEVET, DALOL ÉS SZERET.

PÁRTMOZGALOM

KEDDEN délután fél 3 órakor a CFR szociáldemokraták gyűlése. — Délután fél 7 órakor pártnap.

KEDDEN DÉLUTÁN pontosan fél 7 órai kezdettel a párhelyiségben ünnepi előadás Petőfi Sándor költő és forradalmárjáról. Előadó Dr. Nagy Géza.

A kolozsvári diákság csatlakozott a Demokratikus Diák Arcvonalhoz

KOLOZSVÁR. A kolozsvári román egyetemi hallgatóság július 25-én nagygyűlést tartott a diákház nagytermében, amelyen résztvettek a bukaresti, temesvári és iasi-i egyetem kiküldöttei is. A gyűlésen az egyetemi hallgatóság kifejezést adott annak a vágyának, hogy bekapcsolódjék a demokratikus mozgalmakba és a diákkérdéseket demokratikus módon oldja meg. A bukaresti diákság képviselőiben Maria Almasanu rámutatott arra, hogy a diákság legnagyobb része már bekapcsolódott az egyetemi demokratikus arcvonalba és ennek a szervezetnek keretében sikerült az egyetemi hallgatóság számos fontos és sürgős kérdését megoldani. Gh. Sofronie egyetemi tanár a tantestület nevé-

SZERDAN reggel 7 órakor az összes párt-funkcionáriusok értekezlete. SZERDAN délután 6 órakor a Nőegylet nagygyűlése.

ben örömmel üdvözölte a demokratikus diákság kezdeményezését és hangoztatta, hogy az egyetemi hallgatóinak a nemzeti szellemet kell művelni, azonban csakis a népek közötti testvériség jegyében. Octavian Stoia, az egyetemi demokratikus arcvonal végrehajtó-bizottságának tagja, ismertette a demokratikus diákságnak a fasizmus ellen vívott harcait, melyeket az egyetemi demokratikus arcvonal ma is megszakítás nélkül folytat tovább. Bevezetül Aurelian Mazinu ismertette a diákság kérdéseit és azokat a módokat, ahogyan az egyetemi demokratikus arcvonal ezeket az egyetemi hallgatók segítségével használatlanul és mielőbb megoldani kívánja.

Tájékoztató a munkakönyvek, mesterlevelek és iparjogositványok becseréléséről

KOLOZSVÁR. A munkügyi miniszter elrendelte a magyar ipari jogszabályok szerint kiadott munkakönyvek, mesterlevelek és iparjogositványok becserélését. Ezek becserélésével kapcsolatban a Munkakamara és a Kisiparos Szaktanács a következő felvilágosításokat adta:

MEDDIG CSERÉLIK BE A MUNKA-KÖNYVEKET?

A munkakönyvek becserélése ez év december közepéig díjmentesen történik. A díjmentes becserélés azokra a munkakönyvekre vonatkozik, amelyek 1940. szeptember 1-én adtak ki 1945. április 3-ig. Nem cserélik be azokat a munkakönyveket, amelyek a magyar hatóságok munkaadói igazolvány alapján, segédvizsga nélkül adtak ki. E munkakönyvek tulajdonosai azonban segédvizsgára állíthatók, ha szabályszerűen legalább 5 évi gyakorlatot igazolnak a szakmában.

Azok, akik munkakönyvüket elvesztették és ezt munkakönyvi törzslappal igazolni tudják, szintén díjmentesen kapnak új munkakönyvet, azonban a munkakönyv elvesztését a Hivatalos Lapban meg kell hirdetni. Munkakönyvi törzskönyvi kivonatát a Kis-

iparos Szaktanács is kiad a volt ipartestületi iratok alapján.

Azoknak, akiknek 1940. szeptember 1-eltől kiállított munkakönyvük van, de azokat nem a munkakamara adta ki, hanem a megszűnt ipartestületek, ezeket szintén becserélheti a munkakamara, a munkakönyvi díj megfizetése ellenében. Hasonló feltételek mellett kiállítja azok munkakönyvét is, akiknek csak segédlevelük van, de munkakönyvük nincs.

Díjmentesen cserélik be az 1940. szeptember 1-étől 1945. április 3-ig kiadott mesterleveleket román mesterkönyvre.

A mesterlevelek díjmentes becserélésének határideje augusztus végén jár le. Azok, akik mesterlevelüket vagy mesterkönyvüket elvesztették és ezt igazolni tudják, mesterkönyvet díjmentesen kapnak, ha az elvesztést a Hivatalos Lapban meghirdetik. Akár mesterlevél, munkakönyv, vagy iparjogositvány becseréléséről van szó, meg kell fizetni a nyomtatvány díját a 200 lejese kérvény bélyegilletéket, valamint 1500 lej bélyegilletéket.

AZ IPARIGAZOLVÁNYOK BECSE-RÉLÉSE

Az iparigazolványok becserélésének megkezdése hosszabb ideig húzódott, mert a becseréléssel kapcsolatban több vitás kérdés merült fel, amelyeknek rendezésére memorandumot nyújtott be a kolozsvári munkügyi felügyelőség utján a Kisiparos Szaktanács. A vitás kérdések egy részét a munkügyi miniszter már megoldotta, míg a más részének elintézése most van folyamatban.

Az iparjogositványok díjmentes becserélésének határideje szintén augusztus végén jár le.

Díjmentesen cserélik be a Munkakamara azoknak a magyarnyelvű igazolványát, akik 1940. szeptember 1-étől 1945. április 3-ig között az Iparhatóságoktól mesterlevél, vagy mesterkönyv alapján kaptak iparjogositványt.

Ha az iparjogositványt nem mesterkönyv vagy mesterlevél, hanem régi iparigazolvány alapján állították ki, úgy a magyar iparigazolványt mesterkönyvre díjmentesen cserélik be a Munkakamara és a törvényes díj befizetése mellett kapja meg iparjogositványát az iparos.

A román törvények szerint brevet de meserie csak kizárólag mesterkönyv alapján adható ki és ezért szükséges, hogy minden önálló iparost, akinek iparjogositványát be kell cserélni, mesterkönyvvá lássanak el.

Díjmentes továbbá másodlatok kiadása olyan iparjogositványokról, amelyeket a munkakamarák adtak ki 1933 és 1940 között, azonban ebben az esetben meg kell fizetni a Hivatalos Lapban az iparigazolvány elvesztésének közlését.

Az 1943-ban elrendelt iparrevízió alkalmával, amint ismeretes, be kellett adni az

HIREK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL: Szabadság-tér 30, emelet. Telefon: 2-43. Hivatalos órák 8-3-ig.

Hirdetések felvétele délután 5-ig. Keretes hirdetések: négyzetcm.-kint 400, 450, 500 lej. Szöveg hirdetés (hírek között) szavankint 500 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 600 L. Nyíltter szavankint 600 L. Egy hónapi előfizetés 4000.— lej. CSEKKSZÁMLA: 40682.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK: 1946. július 27—augusztus 3-ig: Dr. Biró gyógyszerész, Szabadság-tér 4., „Apostol” gyógyszerész, Dózsa György-u. 37., „Megváltó” gyógyszerész, Vörös hadsereg-útja, Holicska gyógyszerész, Mócsok-útja 42 sz., Egész éjjel szolgálatban: július 26—30-ig: Dr. Biró gyógyszerész, „Megváltó” gyógyszerész, július 31—augusztus 3-ig: „Apostol” gyógyszerész, Holicska gyógyszerész.

A Népvédelembe tömörült rokkantak és özvegyek kolozsmegyei szervezete e hó 31-én délután 5 órakor nagygyűlést tart a Népvédelem által fenntartott gyermek napközi otthonokban. Saját érdekében összeírásuk és jogaik elismeréséért valamennyien jelenjenek meg a hozzájuk legközelebb levő gyermek napközi otthonban.

FELHÍVJUK mindazokat a gondnokokat, akiknek népközségi, árvaszéki, törvényszéki vagy CASEI gondnoki kinevezésük van deportált zsidó vagyonokkal kapcsolatban, jelentkezzenek saját érdekükben a Zsidó Népközség (Mikes-utca 16.) székházában 22. szoba, naponta 9—12 óra között, legkésőbb augusztus 15-ig.

iparüzéssel kapcsolatos okiratokat és ennek ellenében úgynevezett zöld (esetleg fehér) bizonylatokat kaptak ki az iparosok. Ha ezekből a zöld bizonylatokból megállapítható, hogy az illető iparosnak volt munkakamara által kibocsátott fényképes iparjogositványa (brevet de meserie), úgy díjmentesen ad ki a munkakamara másolatot ezekről a „brevetokról”, azonban, amint arra fentebb is rámutattunk, meg kell fizetni a Hivatalos Lapban való meghirdetést.

A MESTERKÖNYVNEKÜLI IPAROSOK HELYZETE

Igen sok az olyan iparos, akik már 1940 előtt önállóak voltak, de nem volt fényképes munkakamarai igazolványa, sőt még mesterkönyvre sem cserélte be 1936 után a régebbi Iparhatóságok által kiadott iparjogositványt. Ezek az iparosok az 1943 évi revízió alkalmával régi iparjogositványukat adták be felülvizsgálatra. Az általuk beadott iratokat a kikapott zöld bizonylat sorolja fel. Ezeknek az iparosoknak helyzete a taxák szempontjából a következő:

Ha nem volt az iparosnak piros mesterkönyve, meg kell fizetnie úgy a mesterkönyv, mint az iparigazolvány díját.

(Folytatjuk)

Motorkerékpárhoz

oldalkocsit

keresek sürgősen megvételre

TEKINTETTEL ARRA, hogy ez év augusztus 14-én jár le a kényszer hatása alatt történt jogügyletek hatálytalansítása iránt benyújtandó keresetek határideje, a Népközség felhívja mindazokat a tagjait, kik a fasizmus négy éve alatt kényszerítve voltak vagyontárgyaikat elidegeníteni vagy akiknek tudomásuk van deportált és távollévő vagyonának kényszer hatása alatt történt elidegenítéséről, jelentkezzenek a Zsidó Népközség (Mikes-u. 16.) 38. szobájában, a legsürgősebben, a kérdés rendezése végett.

Muzeyummá alakítják át Lenin házá

Mint a Vörös Hadsereg románnyelvű lapja írja, Uljanovszk városban megkezdődtek Vladimir Iljics Lenin egykori házában muzeumvá való átalakítási munkálatai. A házat 1878-ban az Uljanov-család vásárolta meg, mely kilenc évig élt itt. Itt töltötte ifjúságát Lenin is, kinek szobája az egyemeletes épület földszintjén volt. Velicsikó mérnök, aki az építkezést vezeti, azt tüzte ki céljául, hogy ezt a történelmi nevezetességű házat örök időkre megőrizze. Az épület nagy részét lebontják, hogy az elkorhadt farészeket kicserélhessék ellenállóbb alkatrészekkel és utána eredeti formájában újra felépítsék, mint muzeumot.

SZÍVES TUDOMÁSUL:

CSÜTÖRTÖKÖN augusztus 1-én NYILIK meg a

„CORSO” (VOLT EDISON) MOZGÓ

TELJESEN ÁTALAKITVA! TÖKÉLETES HANG-LEADÁS! GYÖNYÖRŰ VETÍTÉS!

HÁBORUS BŰNÖS, IGAZOLT DEMOKRATA

Életfogytiglani kényszermunkára ítélt fasiszták intézkednek a magyar közhivatalokban

Hová lettek a háborús bűnösök? A háború alatt volt belőlük annyi, hogy Dunát lehetett rekeszteni velük, most elítéltek közülük néhányat, de a többség elment, mint a kámfor. De ha jól utánanézz az ember, előbb-utóbb mégiscsak rájuk találhat, néhány ezer kilométerre bűnös tevékenységük színhelyétől. Ezt bizonyítja az alábbi történet is.

NAGYEANYA, 1944. május. Vitéz Endre László összehívja a „megbízható” vezető tisztviselőket, csendőrszereparancsnokokat, rendőrkapitányokat — és nagy beszédet mond: „Kezdetét vette Magyarország megújítása. A zsidóknak pusztulniuk kell, vagyunkat el kell venni. A gettósításnak villámszerűen kell végbemenni. Végeztem!” Felrengető taps. A díszes társaság szétoszlik.

Kolozsvár. Dr. Vádrhelyi László polgármester hazaérkezik a nagybányai találkozó-ról. Összehívja vezérkarát, a városi tanácsnokokat. Császár Samu pénzügyigazgatót és elkészítik a gettósítás haditervét. 14 ezer embert hajtanak a csendőrok a téglagyárba, csecsemők visítása, puskatus puffanása, csendőrszittkok verik fel a kolozsvári éjszaka csendjét. Jól dolgoztak a tanácsnok urak és jól dolgozik Császár pénzügyigazgató úr is.

Hol a zsidóvagyon? Császár pribékei, a pénzügyi nyomozók a politikai nyomozókkal együtt villanyozzák, verik, égetik a szögcsodót-övezte gettó foglyait. A meggyötörtek vallanak, előkerülnek az eldugott, megörzészre átdott vagyon tárgyak és a vagonok megindulnak a gázkamrák felé. Aztán a Vörös Hadsereg csapatai érkeznek Kolozsvár alá és Endre László kolozsvári helytartó lázas szisséggel menekülnek. Vasuti kocsik, teherautók, személyautók, mind az ő rendelkezésükre állnak, megrakják őket ékszeres ládával, perzsaszőnyegekkel és útnak indulnak. Irány: Budapest. Vádrhelyi László polgármester autókavánja az élen, utána jönnek a többiek, Császár Samu — a Győri-utca 2. alá menti a rablított holmikat, a tanácsnokok: dr. Suba Károly a Császár-utca 22-be, Krisch főtanácsos a Paulay Ede-utca 52., dr. Békfalvy István Kisfaludy-köz 1., gróf Teleki Béla és dr. Albrecht „királyi ügyész” a Lónyay-utca 23., Albrecht Dezső képviselő Kinizsy-utca 24., Hirschfeld Tibor

Bakáts-tér 6., vitéz Gersay Artur mérnök Csáky-utca 49 számú házakban telepsznek meg kincseikkel. Vádrhelyi polgármester, a főkolompas a Kmetty-utca 17-ben üti fel a sátorfáját.

Atvészlik az ostromot. Körülnéznak, mit lehetne csinálni. Vádrhelyi egy kolozsvári üdözött felismeri, feljeleníti. Letartóztatják, átadják a népiügyszésgnek. Ott ír-nok lesz, minden aktát ismer, végül szabádon kerül. Közben Kolozsvárott összeült a népbíróság és a Sztójay-kormány pribékjei közül harmincat halálra ítélt, a többire összesen 1204 évi börtönbüntetést szabott ki. De nem minden ítéletet lehet végrehajtani. Hiszen jónéhány közülük itt bujkál Budapest.

De bujkál-e valóban? Császár Samu, a kivallatások főrendezője belépett a Kisgazdapártba aztán hivatalt is szerzett: a Szalay-utcai pénzügyigazgatóságon helyettes igazgató. (Őt és Vádrhelyi Lászlót életfogytiglani kényszermunkára ítélték Kolozsvárott.) Dr. Suba Károly megmaradt a szakmájánál: városi tanácsnok, Folyovits Ist-

ván, a volt kolozsvári főjegyző most Budafokon igazolóbizottsági elnök, dr. Katona Lajos egy másik „szegény menekült” — székesfővárosi tanácsjegyző. Ezeknek az uraknak is sikerült belopózniuk a Kisgazdapártba és ott húzódtott meg dr. Békfalvy István is, aki egyébként közellátásügyi miniszteriumi tanácsos, az élelmiszerbeszolgáltatás és a Vörös Hadsereg ellátásának ellenőrzése tartozik ügykörébe. Ő és Császár azóta már szerencsésen átvesztették a tisztogatást is: egyikük sem került az elbocsátandók listájára.

Kolozsvárra is eljutott valahogy a fasiszták gyöngyvetének híre. Vastag aktacsomagokban érkeztek a terhelő adatok az itt bujkáló és a demokratikus közhivatalokban álló fasiszták ellen. Az erdélyi demokrácia több neves képviselőjének terhelő vallomása számol be rémtetteikről. A kolozsvári népiügyszésg kikéri Magyarországtól ezeket a bűnösöket. Néhányat közülük most megnevezünk. A többiek is fel kell kutatni és haladéktalanul át kell adni őket az igazságszolgáltatásnak.

A brassói haláltábor parancsnokai felelnek bűneikért a kolozsvári ítéltőábla előtt

KOLOZSVÁR. A kolozsvári népbíróság egy hónapon át tárgyalta a különböző háborus bűnösök bűnperit s megérdemelt büntetésben részesítette azokat, akik vétkeztek az emberiesség ellen, akik kihallgatás nélkül kínozták meg és küldték halálba a védekezésre képtelen emberek szissait, ezreit. A vádlottak közül: Candea Nicolae alezredes, Antonu Nicolae, Bendescu Constantin, Buesa Gheorghe ezredesek, Zilberman Izrael és Simon László ügyében azonban nem döntöttek, minthogy a bűnösség kérdésében véleményeltérés merült fel a népbíróság tagjai között s ezért a perjogi szabályok értelmében ügyüket újból le kellett volna tárgyalni. Minthogy azonban nem volt erre idő, ügyük végleges elbírálás céljából a kolozsvári ítéltőábla

háborus bűnösök ügyében ítelkező tanácsa elé került.

A katonai vádlottak a Brassó környéki Vlădeni helységben létesített, második számú fogolytábor egykori parancsnokai, míg a polgári vádlottak csupán egyszerű foglyok voltak. A katonai parancsnokok ellen az a vád, hogy a legnagyobb hidegben félmeztelenül, embertelen bánásmód mellett dolgoztatták a foglyokat, akiket a vasutépítési munkálatok elvégzésére kényszerítettek, a polgári vádlottakat pedig azzal vádolta a népiügyszésg, hogy mint alparancsnokok kihasználták előnyösebb helyzetüket, és kínozták, ütötték, verték, zsarolták fogolytársaikat. Az embertelen bánásmód és elégtelen táplálkozás miatt, a fogoly katonák és polgári internáltak

Hogyan segíti a munkásság a leégett Szentmária községet

Kolozsvár. Az egész város és megye nagy lelkesedéssel munkálkodik Szent Mária tűzkárosult község megsegítésén. A Szakszervezeti Tanács Kolozs-tartományi titkársága tárgyalásokat folytatott a falusi házak felépítéséhez szükséges anyagbeszerzések ügyében. Ezalkalommal közbenjárt az Erdőigazgatóságnál, amely a beszerzeri Regna Faipari Szövetkezet raktárából 400 köbméter gömbfát utalt ki. A Regna munkásai az építkezéshez szükséges fát különrában fogják feldolgozni, ami által erőteljesen hozzájárulnak a falusi testvérek megsegítéséhez. Ugyancsak a Regna vállalta, hogy addig, míg a fát megmunkálják, a jelenlegi készletéből kezdi meg a szállításokat. A beszerzeri faipari szövetkezet saját költségén a Szent Máriahoz legközelebb eső állomásig fogja az épületfát szállítani.

jelentős százaléka elpusztult s a felszabadulás napjáig sokezer ártatlan ember halt meg a betegségek és végelgyengülés következtében.

Az ítéltőábla háborus bűnösök felett ítelkező tanácsa Rusu Dávid dr. táblai tanácselnök elnöklété mellett hétfőn, július 29-én kezdte tárgyalni a Brassó melletti tábor felelőseinek bűnperit. A vádat D. Stanescu táblai főügyész képviselte.

A tárgyalás első napján egyelőre csak a vádlottak kihallgatására került sor. Valamennyien tagadták a terükre rótt bűnselekményeket és szinte egyöntetűen a vasutépítéshez kirendelt közegeket okolták az embertelen bánásmód elkövetésével. Lapzártakor a tárgyalás még tart.

A kolozsvári ellenséges javak tulajdonjogi helyzete még nincs tisztázva

A hazatérő menekültek nem akarnak jelentkezni a CASBI-nál

KOLOZSVÁR. Az ellenséges országok és ezek polgárai, vagy a fasiszták seregekkel együtt távozott román állampolgárok ittmaradt vagyontárgyainak összeírását és ellenőrzését a fegyverszüneti szerződés értelmében az erre a célra létesített intézmény, a C. A. S. B. I. végzi. Kolozsváron ez a szerv a vármegye-ház épületének földszintjén működik. Működési köre komoly és szerteágazó. Számba kellett vennie az ellenséges javakat, megbízható gondnokokat kellett kirendelnie az e kategóriába tartozó iparvállalatok, üzemek és ingatlanok élére s mire ez a munka végeért, hozzálatott az időközben hazatért menekültek politikai magatartásának felülvizsgálásához.

Az Ellenséges Vagyonok Vármegyei Hivatalának főnökével, Balomiri Mircea-val btszélgetett az „Erdély” munkatársa. Elsősorban aziránt érdeklődünk, hogy megtörtént-e az ellenséges javak pontos összeírása, utána pedig megkérdeztük, hogy a menekültek közül hányan tértek vissza olyanok, akiknek javait a hivatal már számbavette.

— A fegyverszüneti rendelkezések hatálya alá tartozó ellenséges javak tulajdonjogi helyzete még nincs tisztázva. Feltétlen bizonyossággal ugyanis nem lehetett megállapítani, hogy a gazda nélkül maradt javak jóvátételi célokra igénybevehető-e vagy sem, mert az ellenséges seregekkel eltávozott menekültek hazaszivárgása még egyre tart. Azoknak javait, akik utólag igazolják, hogy kényszerítő körülmények miatt távoztak el, természetesen kikerülnek a CASBI felügyelete alól. A helyzet az, hogy eddig az ellenségesnek minősített javak tulajdonjogi helyzetének még 30 százaléka sínes tisztázva. Oka az, hogy a legtöbb menekült — érdekeivel ellentétben — hazatérése után nem jelentkezik a CASBI-nál, nem tesz nyilatkozatot, már pedig ezzel kiteszi magát annak, hogy a megállapított határidő után vagyonát — még ha időközben veszté is tért — jóvátételi célokra veszít igénybe.

— Minden hazatért ügyét — folytatta Balomiri Mircea — a politikai pártok kiküldöttéből összeállított tanács vizsgálja felül. E tanács tárgyilagosan és

lelkiismeretesen vizsgálja meg azokat az okokat, amelyek a menekülést előidézték s a tanács eljárásának jóindulatára és tárgyilagosságára jellemző, hogy a legtöbb esetben a visszatérő menekült javára döntött. Azt jelenti e döntés, hogy a menekült, ha politikailag nem exponálta magát, nem volt fasiszta, a náci rendszer kizsgálója, még ha menekülésre nem is volt komoly indok. vizsgálja meg és néhány eset kivételével

A Demokrata Pártok Blokkjának együttműködési alapokmányából

Ahhoz, hogy nemzetgazdaságunk súlyos helyzetéből kikerüljön, a Demokrata Pártok Blokkja feladatát tűzi ki, a meglévő egész termelési képesség kihasználását s jövőbeni továbbfejlesztését a következő módon:

az ország összes termelő erőinek mozgósítása;

a magánkezdemenyezések támogatása;

vel minden ügyben kedvező határozatot hozott. Az ellenséges vagyonok vármegyei hivatala pedig igen sok esetben, főleg, ha ingatlanokról van szó, magát a visszatérő menekült nevezte ki az ingatlan gondnokává, ameddig ügye véglegesen elintéződik.

Eddig tart a kolozsvári CASBI hivatali főnökének nyilatkozata, melyből világosan kitűnik, hogy a visszatértekaek — saját érdekükben — nincs miért húzódozniuk a jelentkezési kötelezettségük teljesítésétől.

a belső segédforrások felhasználása az iparnak szükséges nyersanyagok előteremtésére;

az ipari felszerelés, valamint az országunkban hiányzó nyersanyagok beszerzése behozatal útján;

a fém- és nehézipar teljes termelőképességének kihasználása, amely iraktorok, mezőgazdasági gépek, munkaeszközök, valamint közlekedési eszközök, ipari gépek stb. gyártását biztosítja.

PETŐFI-EST

a Magyar Színházban, szerdán este pontosan 7-kor

GAÁL GÁBOR előadása a meghamisítatlan, az igazi Petőfiről

Versekben és dalokban szólal meg az igazi Petőfi

PETŐFI—KODÁLY-dalokat énekelnek a legkiválóbb dalénekesek

PETŐFI leghatalmasabb szabadság-verseit a leghíhűnőbb művészek és munkáseleádók tolmácsolják

PETŐFI—KODÁLY-dalokat énekel SZÁNTÓ BÉLA v. gyeshórusa

COSTA CAREI román költő Petőfi fordításait olvassa fel

A VISTAI és GYÖRGYFALVI tánc-csoportok pompás népviseletben szemel, szívet és lelket gyönyörködtető ősi magyar táncokat mutatnak be

Minden igaz magyar ott legyen, hogy hódoljon Petőfi szellemének

Mérsékelt-áru jegyek a Magyar Színház pénztáránál délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 7-ig válthatók

Az előadás megkezdésekor a nézőtér ajtóit bezárjuk

SZOVÁTA-FÜRDŐRE

autóbusz indul kedden július 30-án

Érdeklődni lehet:

Dézsmá-utca 44 sz. Telefon: 673

Rendőri krónika

Az egyetemi diákkantin feljelentést tett Nicovay György és Ursus Mária szolgálk ellen, akik két esőköpenyt loptak. Mindkét köpenyt és az egyik köpenyeket a gazdáját a rendőrség meg is találta. Az igazolt tulajdonos Jakabffy dr. komiszárnál jelentkezzen.

Július 22-én ismeretlen tettes ellopta Boskovits Béla kolozsvári lakos motorkerékpárját. Huszonegyedikén a károsult felismerte az utcán a gépet, szólt a rendőrnök, akinek az intéseére azonban a motorkerékpár vezetője nem akart megállni. A rendőr kétszer a menekülő után lött, mire az jobbnak látta magát megállni. Kiderült, hogy az illető Darjan Nicolae szamosfalvi lakossal azonos, aki azért jött Kolozsvárra, hogy a lopott gépet áruba bocsássa. Darjan átadták az ügyészésgnek.

A mentőegyesület közölte a rendőrség bűnügyi osztályával, hogy az elmúlt éjjel fél 1 órakor Costescu Mircea Olutului-utca 68 szám alatti lakására hívták ki őket, ahol Costescut súlyosan összevert és megkéselt állapotban találták. A mentők a sebesültet, aki súlyos vérvesztéséget szenvedett, bekötötték és további ápolás végett a lakásán hagyták. Megállapítást nyert, hogy a kését Borza Gavrilă Campului-utca 56 szám alatti lakos követte el. A verekedés oka féltékenység volt.

Egy szadista 8 fiatal nőt gyilkolt meg Berlinben

BERLIN. A német főváros rendőrsége 1946 január 12-ike óta 68 különböző nagyságu csomagot talált, amelyek összesen nyolc női holttest egyes részeit tartalmazták. A részletes jelentések szerint legutóbb, június 5-én egy fiatal nő két alsókarját találták az egyik kanálisban, míg július 21-én két finom selyemharisnyába bujtatott nőilábat leltek az utcán. A testrészeket tartalmazó csomagok egyikében sem találtak meg az áldozat fejét. Bűnügyi szakértők véleménye szerint egy agyafurt szadista borzalmas ténykedéseiről van szó. A német rendőrség felszólította Berlin lakosságát, hogy nyomban jelenise a nők eltűnési eseteit.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetések felvétele délután 5 óráig.
CSEKKSZÁMLA: 40682.

CSOMAGOLÓ UJSAGPAPIR (makulatura) nagyobb mennyiségben eladó. Minerva-nyomda, Brassai-u. 7.

SZÜKSÉGE van varrógépére? Most vásárolhat olcsón! mert elkötözés miatt az összes raktáron levő régi, női- és sülyesszűs varrógépeimet **vételre, haszon nélkül átruházom.** Weisz gépkereskedelem, Kolozsvár, Horea-ut 56.

HASZNALT ruhát veszek és eladok. Szabadság-ter 19. Grünfeld. —1423

EGY jóhangú zongora eladó vagy bérbeadó. Paris-utca 79. Rostáséknál. —1457

LAPKÉZBESÍTŐ keresünk azonnali belépésre. „Erdély” kiadóhivatala.

FRANCIA-MAGYAR szótárt keresek megvételre. Cim a kiadóban.

FESTETT francia háló elutazás miatt sürgősen eladó. Rákóczi-ut 118 emelet.

KÖZEPISKOLÁSOKAT bármilyen vizsgára előkészít érettségizett. Cim Erdély könyvkereskedésben. —316

ELVESZTETTEM 27-én a Dónáth-ut Monostor-útvonalon *Oski István* névre szóló irataimat, állampolgársági bizonyítvány, tartózkodási engedély. Kérem a megtalálót az iratokkal jutalom ellenében címre juttassa el. Az okmányok érvénytelenek.

AZ a nő, aki pénteken, 26-án Pap-utca 79 sz. II. em. alól elvitte a ridikült iratokat, jutalom ellenében juttassa vissza legalább az iratokat. Máhnassy Erzsébet névre szóló iratok érvénytelenek. Védőnői oklevél, gimn. bizonyítvány, bejelentő-lap, zöldszerkesztés felvétel. —1479

ELADÓ prima 350 köbcentiméteres NSU supersport négyütemű motorkegypár. Grätz festőműhely, Fadrusz (volt Szentlélek)-utca 17 szám. —1480

KI ADNA TELJES ELLÁTÁST (lakást, étkeztetést) egyetemi hallgatóknak? Fizeték természetben is. Ajánlatok, Hotel New-York 37. —1483

MOTORKEREKPÁRT, BMW 500 köbcentiméteres supersportot, valamint motorkerékpárra jöminőségű lengő pótlást keresek. Grätz festőműhely, Fadrusz (volt Szentlélek)-utca 17. —1481

MÚSTOPLÁST legszebben készítő Varga Bolyai-utca 4 (udvarban). Égett, szakadt, inolyos ruhák művészi beszővése. —1485

ELADÓ komplett háló és konyhaberendezés és különböző butorok, minden elfogadható árban. Érdeklődni délelőtt Rudolf-ut 3 szám. —1487

MEGBIZHATÓ szakácsnőt keresünk intézet részére. Cim Református Theológia.

ELADÓ egy 4-os kéthengeres Netun-pumpa, 7 m. horganyzott 5 negyedcsöves, és egy női kerékpár. II. kerület, Zsilvölgy-utca 13 szám. —1492

VÁLLALOM, bárhol vidéken is, kis- vagy nagynyomású gőzszázónok építését vagy javítását és gőzcső szigetelését. Cim a kiadóban. —1493

BÉCSI mechanikájú, rövid, keresztúros zongora, perzsa-bunda eladó. Cim a kiadóhivatalban. —2612

ELADÓ használt ajtó- és ablakrács. Buza-utca 11. —1495

A KATONAI kerületi ecomat Kolozsvár, körülbelül 50 vagon tüzfűtő keres megvételre. Ajánlattevők írásbeli ajánlatukkal a szállítási és fizetési feltételekkel együtt a Szent-György kaszányában jelentkezzenek. —1497

FÜSZERÜZLET lakással együtt azonnali átadó. Cim a kiadóban. —1500

JÓLFOZÓ mindent keresek 1-ére. Cim Szinberger, Illatszertár, Dózsa György-ut 25 szám. —1496

WERTHEIM-KASSZA II. nagyságú eladó. Martinuzzi-utca (volt Popa Farcas) 16.

MODERN mély gyermekkosci eladó. Dermata közelében, Porond-u. 6 sz. —2973

EGY vas-prés, egy oszlopállvány, ter nikelzett ajtóval eladó. Györgyfalvi-ut 79.

ELADÓ gyermek sportkosci. Dózsa György-utca 37. Kalapuzlet. —393

EGYSZERŰ, idősebb, megbízható aszszonyt egy férfi háztartásának vezetésére közelvidékre keresek. Varga, Horea-ut 72. I. emelet. —1551

PANEL 7,5 négyzetm. FURNIR 300 sukk összesen 450.000 lejért eladó. Ugyanott 12 méter ketrefonot. Érdeklődni 2-4 között Mátyás-utca 35. emelet. —1271

SZABÓVARRÓGÉPET keresek bérbe. Ersek, Horea-ut 108.

PERZSABUNDA prima minőségű, keveset használt, eladó. Postakert-u. 16, 5. ajtó.

ARANYBANYA feltáráshoz sürgősen keresek 8-10 millióval rendelkező társat. Cim a kiadóban. —1556

MODERN kétszemélyes recamié eladó. Horea-ut 58. ajtó 4. balra. —1556

ELADÓ egy aliz használt gyermek sportkosci. Pata-utca 47.

INGATLAN — LAKÁS

ELCSERÉLNEM 2 szoba, cselédszobás összkomfortos belvárosi lakószobát egyszerűbb ugyanolyannal. Cim Erdély könyvüzletben. —1265

KISEBB, kertesi családi ház Dermata mellett sürgősen eladó. Tizenhatmillió lejért. Érdeklődni Dózsa György-ut 21. I. em. 7.

KOLOZSVÁRI kisebb családi házamat eladnám vagy elcserélném hasonló temesvári házzal. Cim Str. Smardan (Bolgár-u.) 4. szám. —1490

ELADÓ helyben 15 hold befásított tanya, gazdasági épületekkel. Kizárólagos megbízott: Jónás ügyvéd, Március 6-utca 10.

Már gyujtogatnak is a történelmiek

Maniuk megkezdtek a „választási küzdelmet”

BUKAREST. A „történelmi” pártok megkezdtek Bukarestben is a „választási küzdelmet. A Labirint-utcai szocialista kulturházat, melyet egykor Ghelerter dr. alapított s ahol ő hirdette sokáig a szocialista igazságokat, ismeretlen kezek felgyújtották. A kitört tüzvész következtében fedél nélkül maradt az „Intr” ajutorarea” szövegkezet és orvosi néprendelő, valamint a Szocialdemokrata Párt XV. kerületi szervezete is. A kárt szenvedett épületek egy nagy udvar két oldalán két tömbben helyezkednek el és érdekese, hogy a tüzvész — éjjel 2 órakor — mindkét tömbben egyszerre lobbant fel. Szerencse, hogy a néprendelő egyik ápolónője azonnal észrevette a tüzet és fellármázta a környéket, másképpen reggelig az egész negyed elhamvadhatott volna. A „történelmi” gyujtogatók nagy megelégedésére. A tüzöktől együtt a helyszíre siettek dr. I. Ghelerter, Ion Burca belügyi alminiszter, Silviu államtitkár, Iordachescu párttitkár elvtársak és számosan mások. A tüzet kitaró munkával sikerült eloltani, azonban az udvar tele van annak a papírnak a hamujával, mely arra lett volna hivatva, hogy a szocializmus világosságát terjessze, melynek győzelmét nem akadályozhatja meg annak a néhány gonosztevőnek az elvetemült tette, aki azt hiszi, hogy a papírral és néhány épülettel egyitt elégetheti, megsemmisítheti magát az eszmét is.

A kár meghaladja a 150 millió lejt. A munkásság áldozatkészségéből gyűlt össze

ez a pénz, nem pedig a feketetőzsde lovagjainak aranygyűjteméből, a nyomorgó nép rovására. Ezt a pénzt izzadságuk árán a szabadságot és világozságot akaró dolgozók teremtették elő, akik nem hagyják majd büntetlenül a nép által a közéletből kivetett pártok „történelmi” bűnét.

Mint minden közönséges gonosztevő, ezek a „történelmi” gazemberek is ott hagyják nyomukat a kulturház utcai falán bizonyos frissen odamázolt jehmondatok alakjában.

Ezek a tények. Jó volna, ha ezeknek a jelentőségét végre ott is kellőképpen értékelnék, ahol még mindig azon panaszkodnak, hogy a „történelmi” pártok nem élveznek kellő szabadságot. Ilyen szabadságról álmodoznak ők, gyilkolásról és gyujtogatásról, büntetlenül és felelősség nélkül, a liberális és parasztpárti urak kénye-kévére.

Mi azonban türelmünknek végéhez érkezünk. Nem olyan régen egymásután több ízben megtámadták partifuságunk bukaresti székházát és ifjainkat megkínózták, most pedig a szocialista kultúra székházát akarták megsemmisíteni a reakció kulturáellenes, elvetemült banditái. Mi civilizált emberek módjára, tisztességesen akartuk megvívni a választási harcot, nem pedig a klasszikus „történelmi” módszer szerint, verekedésekkel, gyujtogatásokkal. Ugy látjuk, ez nem tetszik a „történelmi” pártoknak, melyek szokásukhoz híven a zavarosból akarják újra kihalászni örökre elveszett hatalmukat. Eppen ezért pártunk központja megteszi a szükséges intézkedéseket, amelyekbe ezúttal bele fog ütközni a reakció minden támadó kísérlete azékházaink és kulturházaink ellen. Minden ilyen terrorcselekményért olyan elbánásban fogunk részesülni ezek a „történelmi” gonosztevők, amilyenben ők részesítették a munkásságot december 13-án Lupényban és Grivicában. Azután annyit lármázhatnak, amennyit akarnak a határokon innen és túl, hogy itt nincsen kellő szabadság, szabadság a gyilkolásra és gyujtogatásra, mert nem törődünk többé velük. Az országban a nép az ur és ő dönt sorsa felől. Ez a nép pedig nem engedheti meg, hogy szellemi és erkölcsi intézményeit felégesse és kigunyolják azok a kezek, amelyek még véresek az 1907-iki öldölésektől, mikor a népek életével kellett fizetnie a szabadság és jobb élet iránti szomjúságáért.

A Szocialdemokrata Párt a munkások pártja és azt hisszük, a „történelmi” pártok még mindig nem felejtették el, hogy ezek a munkások tudnak harcolni és ha kell meghalni is jogaikért és aralmukért az országban, melyet ők tesznek gazdaggá és széppé. Semmiféle gyujtogatással nem lehet megállítani a munkásságnak augusztus 23-án megindult harci előretörését, semmiféle határontúli propagandával nem lehet elkódósítani az igazságot. A munkásszálly törhetetlenül halad a győzelem felé és az ilyen „történelmi” gyujtogatások nemhogy megijesztenek, hanem megvilágítják útját. Ismerjük a „történelmi” pártok számításait. Ugy akarták megakadályozni nagy tanítónk, dr. Ghelerter halála évfordulójának megünneplését, hogy felgyújtották a nagy emberbarát egyik alkotását. Sokkal jobban megézdöttünk azonban, semhogy az ilyesmi megfélemlítene. Nem fordulunk senkihez. Sokkal erősebbek vagyunk, mintsemhogy valakire szükségünk volna, mert hátunk mögött van a kétkézi és szellemi munkások hatalmas tömege.

A „történelmi” pártok megkezdtek a választási küzdelmet, gyujtogatással és pusztítással. Mi teljes választási győzelemmel válaszolunk majd nekik, mely megtisztítja az országot ezektől a „történelmi” gazemberektől, a pártjaikba húzódo csavargóktól és fasisztáktól és újra tiszta levegőt teremt ebben az országban.

SPORT-HIRADÓ

A börgyáriak és vasasok nagy győzelme vidéken

Dermata—Szamosújvári Sparta 6:1 (2:1)
Vasas—medgyesi Vitrometan 4:2 (1:0)

Szamosújvári tudósítónk jelenti: Vasárnap a börgyáriak csapatát látta vendégül a Sparta. A 2000 néző előtt lefolyt mérkőzés szép játékok eredményezett, amelyben a kolozsváriak voltak a többet és eredményesen támadó fél. Góllövők: Moldovan (Sparta) Szász 2, Frenzt, Both. Mig a Dermataból minden játékos jól játszott, addig a helyi csapatban csak Maklári kapus és Moldován középcsatár elégitett ki. Polareczky jól vezette a mérkőzést. A szamosújváriak nagyarányú veresége meglepetés. Mig a javulás

után álló börgyáriak értékes győzelmet arattak az örmény fővárosban, addig a Vasas Medgyesen a Vitrometan ellen aratott biztos győzelmet iskolajáték után. Jól lehet a Vitrometan, amelyik a Karresnek és Spártának komoly ellenfele, kitűnő játékerőt képvisel, a Váci által irányított Vasas csapatának nem tudott ellenállani. Góllövők: Kovács V., Kopek, Váci, Ferenczy, illetve Roges öngól és Pápai. A Vitrometan egyébként Megyerit a Dermatások volt játékosát és intézőjét készűl megnyerni edzőnek.

után 6 órakor vasárnap reggelig „kifaró” népnépepűl rendez a Református Kollégium udvarán. A nagyszabású műsorban a „meglepetéses sátrakon” és nagyszerű tánccenakaron kívül, a fő attrakció az ének és táncbetegekgyűjtő verseny lesz, amelyekre előre benevezni a Szövetségűnél lehet.

VIDÉKI SPORT:

Az OSP szilágymegyei kirendeltsége megyei bajnokságot rendez a következő csapatok között: Zilah SC, Szilágysomlyói Szabadság, Tasnád, Nagykároly, Szilágycseh. A bajnokság augusztus 11-én kezdődik.

Mérkőzéseredmények: Zilah—Nagybányai Törökves 2:0 (1:0). Mindkét gólt Palkó rugta.

„Bekerítés előtt” a dési labdarugópálya. A feltöbben levő dési Sportgyűléslet, amely az utóbbi időben sorozatos győzelmet ért el a kolozsvárról leránduló csapatokkal szemben is — az Oriont kivéve — azzal a tervvel foglalkozik, hogy labdarugópályáját bekerítse, mert a közönség nagyrésze — kerítés hiánya miatt — ingyen látogatja a mérkőzéseket. Mivel azonban a költségek óriásit tesznek ki, azzal a téréssel fordult a kolozsvári OSP és Szakszervezeti csoportvezetéséhez, hogy lehetőleg önköltségen kiutazó csapatokat küldjenek le, hogy a bevételből biztosíthassák a kerítés költségeit, ami nélkül különben veszélyes is a mérkőzés-rendezés. Székely főtítár errenézve ígéretet kapott illetékesektől.

Kiket törölnek

a kereskedelmi kamarák névjegyzékéből

A Hivatalos Lap július 27-iki száma egy nagyfotosságu törvényt hoz arról, hogy egyes vállalatok nem tevékenykedhetnek be, illetve törölendők a kamarák névjegyzékéből, ha tevékenységüket 1940 augusztus 30-ika után kezdték olyan helyiségekben vagy kereskedelmi bázisban, amelynek tulajdonosát deportálták, elmenekült, vagy kiutasították, vagy aki ezeket megakadályozta fenti jogainak elnyerésében.

A már eddig eszközölt bejegyzések törölendők a kamarák névjegyzékéből.

Amennyiben érdekelt kérvényező nincs, a Kereskedelmi Kamara elnöke kell az engedélyt megadja a helyiség mostani birtokosának.

A BÉKE KERT CSÜTÖRTÖK ESTI SZENZÁCIÓJA:

EGY ESTE TEL-AVIVBAN

HARRY PALESTINAI HÉBER NÉP- ÉS TÁNC-DALMŰSORÁVAL

Az „Uj-Cionista” Szervezet rendezése

tett hatalmukat. Eppen ezért pártunk központja megteszi a szükséges intézkedéseket, amelyekbe ezúttal bele fog ütközni a reakció minden támadó kísérlete azékházaink és kulturházaink ellen. Minden ilyen terrorcselekményért olyan elbánásban fogunk részesülni ezek a „történelmi” gonosztevők, amilyenben ők részesítették a munkásságot december 13-án Lupényban és Grivicában. Azután annyit lármázhatnak, amennyit akarnak a határokon innen és túl, hogy itt nincsen kellő szabadság, szabadság a gyilkolásra és gyujtogatásra, mert nem törődünk többé velük. Az országban a nép az ur és ő dönt sorsa felől. Ez a nép pedig nem engedheti meg, hogy szellemi és erkölcsi intézményeit felégesse és kigunyolják azok a kezek, amelyek még véresek az 1907-iki öldölésektől, mikor a népek életével kellett fizetnie a szabadság és jobb élet iránti szomjúságáért.

A Szocialdemokrata Párt a munkások pártja és azt hisszük, a „történelmi” pártok még mindig nem felejtették el, hogy ezek a munkások tudnak harcolni és ha kell meghalni is jogaikért és aralmukért az országban, melyet ők tesznek gazdaggá és széppé. Semmiféle gyujtogatással nem lehet megállítani a munkásságnak augusztus 23-án megindult harci előretörését, semmiféle határontúli propagandával nem lehet elkódósítani az igazságot. A munkásszálly törhetetlenül halad a győzelem felé és az ilyen „történelmi” gyujtogatások nemhogy megijesztenek, hanem megvilágítják útját. Ismerjük a „történelmi” pártok számításait. Ugy akarták megakadályozni nagy tanítónk, dr. Ghelerter halála évfordulójának megünneplését, hogy felgyújtották a nagy emberbarát egyik alkotását. Sokkal jobban megézdöttünk azonban, semhogy az ilyesmi megfélemlítene. Nem fordulunk senkihez. Sokkal erősebbek vagyunk, mintsemhogy valakire szükségünk volna, mert hátunk mögött van a kétkézi és szellemi munkások hatalmas tömege.

A „történelmi” pártok megkezdtek a választási küzdelmet, gyujtogatással és pusztítással. Mi teljes választási győzelemmel válaszolunk majd nekik, mely megtisztítja az országot ezektől a „történelmi” gazemberektől, a pártjaikba húzódo csavargóktól és fasisztáktól és újra tiszta levegőt teremt ebben az országban.

Egy milliót kap

az, aki az állomáson kedden elveszett aktatáskát a benne levő iratokkal az „Erdély” kiadóhivatalába beadja

szentmária tűzkárosultjaiért. A kolozsvári Szakszervezeti Tanács alkalmazottai egy napi munkabértüket ajánlották fel önkéntesen a tűzkárosult Szentmária község megsegítésére.

Eladta a szomszédja lucernáját, de rajtavesztett

KOLOZSVÁR. A Szopor-telegen lakó Pop Vasile gazdálkodó megbeszélte Nagy István nevű szomszédjával, hogy 80.000 lej ellenében kaszálja le két holdnyi lucernáját. Nagy István csupán azt kötötte ki, hogy a pénz előre megkapja. Ezután vállára vette a kaszát, elment a lucernába, amelynek kerítése mellett összetalálkozott a campanesti községbeli illetőségű Garda Teodor gazdálkodóval. Gardának nagyon megtetszett a szép lucerna és megkérdezte Nagytól, — akit a föld tulajdonosának vélt — hogy mit kér érte. A kaszásszomszéd száján „csak egy viccből” kiszaladt, hogy egymilliót kíván a lucernáért. Olcsó ár volt, a szép lucerna is nagyon tetszett Garda Teodornak, aki hamarosan kifizette az egymillió lejt és hozzakezdett a takarmány legeléséhez. Nagy István természetesen időközben tovább állott, a kapott pénzből pedig nagy mulatságot rendezett az egyik környékbeli korcsmában. Időközben Pop Vasile kitalálta a földjére, ahol megtelepetve látta, hogy egy ismeretlen kaszálja a lucernáját. Megszólította az ismerlent és így hamarosan fény derült a szélhámosra. Nyomban jelentette az esetet a rendőrség bünyűi osztálynak, melynek közegei Nagy Istvánt még aznap lefotóztatták és jegyzőkönyvek felvétele után átadták az ügyészségnek.

Rövid hírek

A helsinki újságok közötték az államrendőrségnek egy hírt, mely szerint egy, a Gestapo által megszervezett kém-csoport a németek Helsinkiből való kivonulása után is továbbfolytatta tevékenységét. A kémcsoportban fontos szerepet játszott Frosstrem, az ismert finn nagyiparos is.

Július 26-án tartották meg Hollandiában a községi választásokat. A jobboldali pártok, okukba a parlamenti választásokon, ahol a kommunisták nagyszámu szavazatot kaptak, széleskörű kommunistaellenes kampányt indítottak el. A demokratikus körök képviselői azonban az ország vagy központjában rendezett gyűléseken teleplezték a reakciók politikáját.